



A. 398/44/2

INSTYTUT HISTORII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Rocznik LXXVII

Nr 2

WARSZAWA 1970

<http://rcin.org.pl>

A. 398/44/2

INSTYTUT HISTORII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

KWARTALNIK HISTORYCZNY

ROCZNIK LXXVII

1970

2

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE
WARSZAWA 1970

KOMITET REDAKCYJNY

Aleksander Gieysztor, Krzysztof Groniowski (sekretarz), Stanisław Herbst, Hanna Jędruszczak (sekretarz), Irena Koberdowa, Witold Kula, Bogusław Leśnodorski (redaktor), Tadeusz Łepkowski, Emanuel Rostworowski, Franciszek Ryszka, Marian H. Serejski, Janusz Tazbir, Stanisław Trawkowski (zastępca redaktora), Marian Wojciechowski, Henryk Zieliński, Mieczysław Żywczyński

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, 31 02 61

Państwowe Wydawnictwo Naukowe — Warszawa, Miodowa 10

Nakład 2476+164 egz. Ark. wyd. 25,5, ark. druk. 16,125

Papier druk. sat. kl. V, 65 g. B1

Oddano do składania 16.XII.1969. Podpisano do druku 18.III.1970

Druk ukończono w marcu 1970 r.

Zam. 1058/69

K-34

Cena zł 30.—

Warszawska Drukarnia Naukowa — Warszawa, Śniadeckich 8

СОДЕРЖАНИЕ

В. Д. Королюк — Основные этапы развития раннефеодальной государственности у восточных и западных славян	292
Януш Войтасик — Накануне карловицкого трактата	293
Тадеуш Менцель — Начало организации Западной Галиции в 1795—1796 гг.	308
Мечислав Вжосек — Польский демократический союз в Минске (Белоруссия) в 1917 г.	348
Ежи Куманецки — Московская конференция по вопросу разоружения 1922 г.	366
Людвик Хасс — О социальных причинах майского переворота	368

ДИСКУССИЙ И ПОЛЕМИКИ

Збигнев Кухович — Опять о состоянии здоровья магнатов XVII—XVIII вв.	394
Мариан Ожеховски — Спор по вопросу возвращения Польши на берега Одры, Ниссы и Балтики	404
Генрик Зелиньски — Хлопоты с эндецией	428

РЕЦЕНЗИОННЫЕ СТАТЬИ И РЕЦЕНЗИИ

Юзеф Хлебовчик, Станислав Руссоцки, Ежи Томашевски — История Чехии и Словакии	436
Генрик Самсонович — Поморье в середине века	447
Владыслав Чаплиньски, Януш Тазбир — История XVI—XVII вв.	453
ХРОНИКА	512
IN MEMORIAM	524
ПИСЬМА В РЕДАКЦИЮ	530

TABLE DES MATIÈRES

W. D. Koroluk, Principales étapes du développement de l'Etat au début de la Féodalité chez les Slaves orientaux et occidentaux	281
Janusz Wojtasik, A la veille du traité de Karłowice	293
Tadeusz Mencil, Débuts de l'organisation de la Galicie occidentale en 1795—1796	308
Mieczysław Wrzosek, L'Union Démocratique Polonaise à Mińsk, en Biélorussie, en 1917	333
Jerzy Kumaniecki, La conférence de désarmement de 1922 à Moscou	350
Ludwik Hass, Sources sociales du coup d'Etat de mai 1926	368

DISCUSSIONS ET POLÉMIQUES

Zbigniew Kuchowicz, L'état de santé des magnats au XVII—XVIII ^e s.	394
Marian Orzechowski, Controverse autour des sources du retour de la Pologne sur l'Odra, la Nysa et la Baltique	404
Henryk Zieliński, La démocratie nationale et les ennuis qu'elle provoque	428

CRITIQUES ET COMPTES RENDUS

Józef Chlebowczyk, Stanisław Russocki, Jerzy Tomaszewski, Histoire de la Bohême et de la Slovaquie	436
Henryk Samsonowicz, La Poméranie au moyen âge	447
Władysław Czapliński, Janusz Tazbir, Histoire du XVI—XVII ^e siècle	453

CHRONIQUE	512
---------------------	-----

IN MEMORIAM	524
-----------------------	-----

LETTRES A LA RÉDACTION	530
----------------------------------	-----

SPIS TRESCI

Władimir Koroluk — Główne etapy rozwoju państwowości wczesno-feudalnej na Słowiańszczyźnie wschodniej i zachodniej	281
Janusz Wojtasik — W przededniu traktatu karłowickiego	293
Tadeusz Mencil — Początki organizacji Galicji Zachodniej w latach 1795—1796	308
Mieczysław Wrzosek — Polski Związek Demokratyczny w Mińsku na Białorusi w 1917 r.	333
Jerzy Kumaniecki — Moskiewska konferencja rozbrojeniowa 1922 r.	350
Ludwik Hass — Z socjalnych źródeł przewrotu majowego	368

DYSKUSJE I POLEMIKI

Zbigniew Kuchowicz — Jeszcze o zdrowiu i niezdroziu magnatów XVII—XVIII w.	394
Marian Orzechowski — Spór o źródła powrotu Polski nad Odrę, Nyse, Bałtyk	404
Henryk Zieliński — Kłopoty z endecją	428

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Józef Chlebowczyk, Stanisław Russocki, Jerzy Tomaszewski — Dzieje czeskie i słowackie	436
Henryk Samsonowicz — Pomorze w średniowieczu	447
Władysław Czapliński, Janusz Tazbir — Historia XVI—XVII w.	453



S. Gruszecki, Walka o władzę w Rzeczypospolitej Polskiej po wygaśnięciu dynastii Jagiellonów — Andrzej Tomczak	465
T. Ślawnski, Produkcja i wymiana towarowa Biecza w XVI i XVII wieku — Anna Dunin-Wąsowicz	468
Sz. Konarski, O heraldyce i „heraldycznym” snobizmie — Marcelli Kosman	472
J. Godechot, L'Europe et l'Amérique à l'époque napoléonienne — Juliusz Willaume	474
J. Skowronek, Antynapoleońskie koncepcje Czartoryskiego — Tadeusz Lepkowski	477
J. Jasiński, Reformy agrarne na Warmii na początku XIX wieku — Kazimierz Orzechowski	480
K. Piotrowski, Zaplecze portu szczecińskiego w dobie kapitalizmu wolnokonkurencyjnego 1818—1890 — Jerzy Tomaszewski	483
I. Corfus, L'agriculture en Valachie durant la première moitié du XIX ^e siècle — Zbigniew Stankiewicz	485
W. Rolbiecki, Towarzystwo Naukowe przy szkole wojewódzkiej płockiej 1820—1830 — Maria Manteufflowa	488
H. Kozerska, Warszawska Biblioteka Uniwersytecka 1832—1871 — Jerzy Skowronek	491

I. D. Suciú, <i>Revolucie de la 1848—1849 in Banat</i> — Jan Reychman	493
F. Valsecchi, <i>Il Risorgimento e l'Europa</i> — Józef Dutkiewicz	496
J. Wróblewski, <i>Biblioteki polskie na Warmii, Mazurach i Powiślu w latach 1881—1939</i> — Stanisław Żyga	498
Zb. Marciniak, <i>Procesy zjednoczeniowe w ruchu nauczycielskim na ziemiach polskich w latach 1915—1919</i> — Janina Schoenbrenner	500
St. Kubiak, <i>Niemcy a Wielkopolska 1918—1919</i> — Adam Galos	501
Wł. Ważniewski, <i>Walki partyzanckie nad Nidą 1939—1945</i> — Zygmunt Bieszczanin	504
Br. Pasierb, <i>Migracja ludności niemieckiej z Dolnego Śląska w latach 1944—1947</i> — Hieronim Szczegóła	507
M. Kowalski, <i>Bibliografia powiatu radzyńskiego i jego regionu</i> — Jan Rogala	509

KRONIKA

W dwudziestopięciolecie PRL — Tadeusz Filipkowski	512
Sześćdziesięciolecie urodzin Prof. Henryka Jabłońskiego	514
Publikacje Mazowieckiego Ośrodka Badań Naukowych — Witold Pruss	515
Kolokwium polsko-francuskie w UW	518
Sto lat Polonii brazylijskiej — Izabela Klarner, Marcin Kula	519
III Symposium Pragense — Stanisław Bylina	521
Po zgonie Jorjo Tadićia	522

IN MEMORIAM

Tadeusz Daniszewski (1904—1969) — Feliks Tych	524
Adam Stebelski (1894—1969) — Marian H. Serejski	526

LISTY DO REDAKCJI

O Polsce w zachodnioeuropejskich syntezach historycznych — Stanisław Salmonowicz	530
O pełne uwzględnianie literatury naukowej — Henryk Batowski, Jerzy Skowronek	530
Wyjaśnienie — Jerzy Dowiat	532

Uwaga Czytelnicy!

Od 1969 roku ukazują się co dwa miesiące

STUDIA FILOZOFICZNE

prenumerata roczna zł 90,—

 półroczna zł 45,—

Cena pojedynczego egzemplarza zł 15,—

Studia Filozoficzne — wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii PAN — zamieszcza prace poświęcone problematyce filozoficznej, podejmuje naukowo-filozoficzną analizę najbardziej żywoitnych wartości ideologicznych, publikuje artykuły autorów polskich i obcych z zakresu historii filozofii, logiki teorii poznania i metodologii nauk, etyki, estetyki i teorii kultury, a także ogólnoteoretyczne artykuły z zakresu nauk humanistycznych i przyrodniczych. Pismo prowadzi dział polemik i dyskusji, dział recenzji informujący o nowych publikacjach w kraju i za granicą oraz kronikę ważniejszych wydarzeń.

„*Studia Filozoficzne*” są czasopismem przeznaczonym dla pracowników naukowych, działaczy społecznych i politycznych, studentów oraz dla wszystkich, którzy interesują się postępem i rozwojem myśli filozoficznej w Polsce.

TYLKO PRENUMERATA ZAPEWNI REGULARNE OTRZYMYWANIE

KWARTALNIK HISTORYCZNEGO

Prenumerata krajowa

Zamówienia i wpłaty przyjmują
— Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch”, Warszawa, ul. Wronia 23, konto PKO nr 1-6-100.200. — Urzędy pocztowe i listonosze — Oddziały i Delegatury „Ruchu”.

Prenumerata: roczna 120,— zł, półroczna 60,— zł

Zamówienia przyjmowane są do dnia 10 miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty. Bieżące oraz archiwalne numery można nabyć lub zamówić w księgarniach „Domu Książki” oraz w Ośrodku Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAN — Ossolineum — PWN, Warszawa, Pałac Kultury i Nauki (wysoki parter). Egzemplarze archiwalne można nabywać także w Punkcie Wysyłkowym Prasy Archiwalnej „Ruch”, Warszawa, ul. Nowomiejska 15/17, konto PKO nr 114-6-700041 VII O/M.

Prenumerata zagraniczna

— Koszt prenumeraty ze zleceniem wysyłki za granicę wynosi o 40% drożej. — Zamówienia dla zagranicy przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch”, Warszawa, ul. Wronia 23, tel. 20-46-88, konto PKO 1-6-100.024.

Les demandes concernant les conditions d'achat de toutes les revues scientifiques polonaises doivent être adressés à l'Entreprise d'Exportation et d'Importation „Ruch”, Warszawa 1, Rue Wilcza 46.

Le contenu de prochains numéros des revues scientifiques ainsi que leurs prix sont indiqués dans le bulletin „Polish Scientific Periodicals”, que vous trouverez dans les bibliothèques et grandes maisons de diffusion de presse de votre pays.

Kwart. Hist. R. LXXVII, z. 2, s. 279—536, kwiecień—czerwiec, Warszawa 1970.

Indeks 36432.